

ANU LAANSALU

**SUVEPÄEV
PÄKAPIKKUDEGA**

Pärnu 2023

Toimetaja: Heli Hallik
Illustraator: Anu Laansalu
Kaante kujundaja ja küljendaja: Vallo Hallik

Illustratsioonid autori erakogust.

Trükikoda: MJ Konsult

ISBN: 978-9916-668-77-1

© Kõik õigused kaitstud

Kirjastus Hea Tegu
www.fil.ee

METSARETK

ul on väga vedanud, sest olen kohtunud päkapikudega. Kohe päris-päriselt.

See juhtus palju aastaid tagasi ja kes oleks võinud arvata, et minu tavaline päev võtab sellise pöörde.

Oli varajane suvehommik. Päike sillerdas taevas, kastepiisad helkisid murul kui kallid kristallid. Pääsukesed lendasid taevavõlvil, varblased sädistasid õuel, ning olid ametis poegadele toidu otsimisega. Tegin paljajalu väikese jalutuskäigu kastesel murul. Mõtisklesin, mida põnevat pühapäeval päeval ette võtta ja otsustasin metsa väikesele jalutuskäigule minna.

Selleks tuli mul mõned ettevalmistused teha. Panin selga matkariided ja jalga kummikud. Metsas võib ju usse olla ja sedasi on turvalisem. Võtsin kaasa väikese korvi lootuses metsmaasikaid leida. Korvi sättisin veel pudeli veega. Tõin kuurist oma punase jalgratta ja alustasin teekonda ...

Loomulikult ei asunud mets minu koduukse all, sinna jõudmiseks oli vaja sõita jalgrattaga mööda külateed umbes kuus kilomeetrit. Kiiret mul ei olnud, nautisin rattasõitu ja vaatlesin ümbritsevat. Kahel pool teed olid lopsakad viljaväljad. Lõokesed lõõritasid taevavõlvil ja liblikad mänglesid põllulilledel, mis ühel ja teisel pool teed kasvasid. Eemal niitis talumees vikatiga heina. Teeäärses koplis nosisid lambad. Tallekesed kepsutasid ja ajasid rõõmsalt üksteist taga.

Märkamatult olin jõudnud tuttava metsani. Sättisin oma punase jalgratta metsaraja ääres kasvava kase najale, võtsin kaasa korvi ja alustasin metsamatka. Liblikad lendlesid mu ümber, mets kajas linnulaulust.

Teritasin oma kõrvu ja proovisin eristada erinevaid linde. Esi-
mesena tundsin ära metsvindi, siis kuulsin kägu kukkumas. Suure
kuuse otsas askeldas kirjurähn. Ta tõi kuuldavale tugeva pörina kui
kuusekoort toksis ja sealt tõuke otsis. Kaugemal nägin metskitsede
perekonda, kes rahulikult rohtu sõid. Mind pani imestama, et nad ei
kartnud mind.

Sedasi jalutades ja loodust vaadeldes olin jõudnud raiesmikule.
„Siin peaks küll metsmaasikaid olema,“ rääkisin ma omaette. Astu-
sin veel paar sammu ja minu ees laius maasikatest punetav lagendik.
Noppisin maasikaid, need olid suured ja magusad. Korv täitus kii-
resti.

Kas te teate, kuidas õiget maasikamaitset tunda? Selleks tuleb
maasikaid ikka peoga mekkida, üksikult marju suhu pannes sellist
maitset kätte ei saa. Nii ma siis maasikaid maitseisin – ikka peotäite
kaupa. Maasikad lõhnasid imehästi, neil oli suve lõhn. Järsku, vupsti,
otse minu jalge ees hüppas metsjänese rohust välja. Sitsis minu ette
ja jäi mind vaatama, ise vedas ninaga õhku. Siis tegi tiiru ümber
minu ja kadus saba välkudes kaugusesse. Jalutasin raiesmiku teise
otsa. Istusin kännule puhkama, sulgesin silmad ja hingasin süga-
valt metsa kosutavat lõhna. Nina tundis kuuse, maasikate, erinevate
metsalilledede ja rohu lõhna. Mul oli väga palav. Võtsin korvist pudeli
ja jõin kosutavat vett. Suvelõhnade segu oli uimastavalt mõnus ja
mulle tuli tukk peale.

Kõrvu kostis mesimummu suminat. Avasin silmad ja märkasin
maa sees olevat auku. Seal vooris maamesilasi sisse-välja. Nendel
oli maa sees pesa ja nad kogusid sinna õietolmu, et valmistada endale
talveks maitsvat mett. Jälgisin mesimummude vilgast tegevust ega
jõudnud ära kiita nende tublidust. Mingil hetkel tõstsin pilgu taeva-
laotusse ja avastasin, et päike on üsna palju edasi liikunud. Päikese
järgi võisin oletada, et käes on pärastlõunane aeg. Otsustasin metsast
välja minna, kuid mets tundus korraka kuidagi võõras ja teistsugune.

Olin raiesmikul edasi-tagasi keerutades kaotanud sihi ja ma ei osanud enam metsast välja saada. „Kas ma olen eksinud?” küsisin endalt. „Nii palju aastaid olen selles metsas käinud ja nüüd olen eksinud?!” Selles tundus põnevust olevat. Ma ei sattunud paanikasse, lootsin, et leian tuttava metsaraja uuesti üles ning jõuan tuttava kaseni, mille najal seisab ja ootab mind minu punane jalgratas.

Ega mul muud üle jäänud, kui lihtsalt edasi jalutada ja leida mingigi tuttav märk, mis mind tagasi metsarajale juhataks. Vahepeal läks mets päris tihedaks, siis jälle oli mingi suur lagendik. See oli looduslik heinamaa, kus kasvasid lopsakad taimed. Edasi tuli jalgrada, siis suured kuused, mille oksad ulatusid vastu maad. Pugesin koos maasikakorviga okste vahelt läbi ja jäin üllatunult seisma.

PÄKAPIKUMAA

emalt paistis uhke punase katusega maja koos kõrvalhoonetega. „Huvitav, et siin selline maja on!” mõtlesin ma endamisi. Tegelikult ei saanud ma enam ise ka aru, kus ma üleüldse olen. Karjakopliis sõid kolm hobust rahulikult rohtu. Kopli ääres hakkasid silma metskitsed koos väikeste talledega, põder ja paar karupoega. Seisin ja vaatasin hetke, kuidas metsloomad sõbralikult koos toimetasid. Ma ei jõudnud ära imestada, kui rahulikud olid metsloomad. Mind nad ei kartnud, aga lähemale ma neile ka ei läinud. Ise arvasin, et olen jõudnud mingisse looduslikku loomaparki.

Ma olin seiklemisest väsinud ja mul oli janu, aga olin õnnelik, et olin leidnud maja. Lootuses, et mind juhatatakse koduteeni, astusin ma kiirel sammul maja suunas.

Enne selleni jõudmist märkasin korralikult hooldatud kartuli-maad. Veidi eemal aga aiamaad koos suure kasvahoonega. Kaugemal paistis veel palju erinevaid hooneid.

Maja ees oli palju lilli. Seal kasvasid lõvilõuad, pojengid ja seinale toetuvad lillhersed. Pesunööril kuivas pesu, kõik riided olid punast ja rohelist värvi. Ukse ees trepil oli mitu paari huvitava kujuga saapaid, nii suuremaid kui väiksemaid. Kuskil kaugemal kires kukk ja kaagutasid kanad. Eemal kaevu juures peesitasid päikese käes kaks kassi. Minu tulek õuele neid ei seganud. Üks kass vaatas mind kor-raks, haigutas siis ja magas rahulikult edasi.

Õues liikumist ei olnud, kõik oli kuidagi vaikne.

Koputasin välisuksele ja jäin ootama, vaikus ... ei midagi. Kopu-tasin uuesti ja kõvemini, ikka vaikus. Sättisin just kätt rusikasse, et uuesti ja veel tugevamalt uksele koputada, kui uks avaneks ja seal seisis pika habemega mees. Teretasin teda viisakalt ja palusin juua. Habemega mees vaatas mind üllatunud pilguga ja küsis siis kohku-nud häälega: „Kuidas sa siia sattusid?” Tema seljataha kogunesid

veel punases kleidis lahke olemisega naine ja 4 punastes riietes last. Või ei olnud need lapsed, mõnel neist olid väikesed valged habemed ...

„Ma ... ma ... ma olen eksinud,” vastasin neile veidi segaduses olles. Mõtlesin endamisi, et olen ilmselt saanud päikesepiste, et see perekond siin uksele mulle kuidagi päkapikupere moodi tundub ... See ei saa ju olla võimalik, et ma keset suve päkapikke näen. Minu kohmetuse katkestas pika habemega mees, kes oleks nagu mu mõt-teid lugenud ja lausus nüüd sõbralikul toonil: „Sul ei ole kuuma-rabandust, me oleme tõesti päkapikupere.” Ta jätkas: „Olen tõesti väga üllatunud ja ei mõista, kuidas sa meie maale sattusid.” Jutusta-sin päkapikuperele oma loo ja ulatasin neile külakostiks metsmaasi-katega täidetud korvi. Kohmetunult laususin veel: „Ise korjasin just raiesmikult.”

„Mis me siin trepil sedasi seisame,“ lausus nüüd memm. Ta võttis mu külakosti vastu ja juhatas mind lahkesti tuppa. Punastes riietes päkapikud vaatasid mind uuriva pilguga ning järgnesid koos taadiga.

Tuppa astudes lõi mulle ninna magus moosi lõhn. Äsja keedetud moosipurgid olid pliidi äärel reas. Mind juhutati laua taha ja pakuti istet.

Taat tõi suure kruusiga külma vett, ulatas kruusi mulle ja lausus: „Joo, palun, aga mina pean kor-raks ära käima.“ Juba ta tormaski kiirel sammul toast välja.

PÄKAPIKUMAA SUUR SALADUS

„Meil on just lõunasöögiaeg käes,” lausus memm ja lisas siis õhinal, „jäime sellega veidi hiljaks, sest kaarutasime heinamaal heina. Heinaaeg on käes ja meie varume ka oma neljajalgsetele sõpradele talveks söödapoolist. Sul on kindlasti suurest seiklemisest kõht tühi.” Ta asus lauda katma ning päkapikud aitasid teda. Ma olin nüüd suurest ehmatuses toibunud ja vaatasin, kuidas päkapikud kõõgis sagisid. Vargsi uurisin nende elamist. Toa sisustus oli lihtne, kuid hubane. Silma hakkasid kirjud kaltsuvaibad, suur kirjutuslaud asus akna all, sealt avanes vaade õuele. Seinal oli suur kaart. Kirjutuslaual nägin kirjatarbeid ja suurt tindipotti. Kõik oli kodune ja kuidagi tuttav ...

„Jepe!” hüüdis memm, „palun pane lusikad lauale!” Juba tormaski punapõskne päkapikk lusikad peos laua suunas. Meie pilgud kohtusid. Jepe vaatas mind kavala näoga. „Sina oled siis Jepe,” lausisin ma mõtlikult. Selle peale Jepe noogutas ja tormas tagasi teiste päkapikkude juurde.

Taat astus rõõmsa näoga tупpa. „Kus sa sedasi tormates käisid?” uuris memm. „Mul oli üks kiire asjatoimetus vaja ära teha,” lausus taat.